

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la conflictul negativ de competență dintre Curtea de Apel Chișinău și Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Individuală „Constructorul Onceanu” împotriva Consiliul orășenesc Ialoveni, terți Alexandru Moraru, Adrian Zvzdenco, Societatea cu Răspundere Limitată „Mi Place Wine”, Primăria Ialoveni cu privire la anularea actului administrativ defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil și compensarea cheltuielilor de judecată,

*(Dosarul nr. 2ac-440/24
NR. PIGD 2-23027798-01-2cc-18112024)*

Competența judecătoriilor și a curților de apel la examinarea acțiunilor de contencios administrativ privind obligarea la emiteri actului administrativ.

04 decembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților conflictul negativ de competență dintre Curtea de Apel Chișinău și Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 22 februarie 2023, ÎI „Constructorul-Onceanu” a depus la Judecătoria Hîncești cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului or. Ialoveni cu privire la obligarea aprobării modificărilor în Planul Urbanistic general din regulamentul de urbanism al or. Ialoveni, în ce privește terenul din proprietatea privată cu nr. cadastral XXX.XXX.254 amplasat în or. Ialoveni, str. XXXXX X, cu suprafața de 0,36 ha, prin care să se modifice specificul Zonei P-1 (subzona centrală, teritoriu cu obiective de utilitate publică) în E - 1 (subzona unității economice, întreprinderi industriale și agricole). (dosar nr. 3-9/23).

2. Prin încheierea din 15 martie 2023 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, au fost atrași în proces, în calitate de terți Alexandru Moraru, Adrian Zvizdenco și a SRL „Mi Piace Wine”. (f.d. 68-70)

3. La 16 mai 2023, ÎI „Constructorul-Onceanu” a depus la Judecătoria Hîncești cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului or. Ialoveni cu privire la anularea deciziei nr. 01/19 din 24 ianuarie 2023 „Cu privire la examinarea cererii prealabile”, prin care s-a respins ca neîntemeiată și inadmisibilă cererea ÎI „Constructorul Onceanu” de aprobare a modificărilor în Planul Urbanistic General din Regulamentul de urbanism al or. Ialoveni, în ce privește terenul din proprietatea privată cu nr. cadastral XXX.XXX.254 amplasat în or. Ialoveni, str. XXXXX X, cu suprafața de 0,36 ha, prin care să se modifice specificul Zonei P-1 (subzona centrală, teritoriu cu obiective de utilitate publică) în E - 1 (subzona unității economice, întreprinderi industriale și agricole). (dosar nr. 3-20/23)

4. Prin încheierea din 22 mai 2023 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, s-a conexas cauza în contencios administrativ înaintată de ÎI „Constructorul-Onceanu” împotriva Consiliului or. Ialoveni, cu privire la anularea deciziei nr. 01/19 din 24 ianuarie 2023 „Cu privire la examinarea cererii prealabile”, la cauza în contencios administrativ înaintată de ÎI „Constructorul-Onceanu”, Consiliului or. Ialoveni, persoane terțe persoană terță Alexandru Moraru, Adrian Zvizdenco, SRL „Mi Piace Wine”, cu privire la obligarea aprobării modificărilor în Planul Urbanistic general din regulamentul de urbanism al or. Ialoveni, în ce privește terenul din proprietatea privată cu nr. cadastral XXX.XXX.254 amplasat în or. Ialoveni, str. XXXX nr.X, cu suprafața de

0,36 ha, prin care să se modifice specificul Zonei P-1 (subzona centrală, teritoriu cu obiective de utilitate publică) în E -1 (subzona unității economice, întreprinderi industriale și agricole). Fiind atribuit numărul unic 3-9/23.

5. Prin încheierea din 14 iunie 2023 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, s-a atras în proces în calitate de persoană terță primăria or. Ialoveni.

6. Prin încheierea din 21 iunie 2023 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, s-a dispus transmiterea cauzei de contencios administrativ, după competență Curții de Apel Chișinău, din motivul că, cauza dată ține de competența Curții de Apel Chișinău.

7. Prin încheierea din 07 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a ridicat conflict negativ de competență la judecarea acțiunii depuse de Întreprinderea Individuală „Constructorul Onceanu” împotriva Consiliul orașenesc Ialoveni, terți Alexandru Moraru, Adrian Zvizdenco, Societatea cu Răspundere Limitată „Mi Piacе Wine”, Primăria Ialoveni cu privire la anularea actului administrativ defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, precum și compensarea cheltuielilor de judecată. S-a transmis cauza Curții Supreme de Justiție, pentru soluționarea conflictului de competență (f.d.64/67, vol.II).

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

8. Art. 200 alin. (3) și (4) din Codul administrative prevede că:

„(3) Conflictul de competență dintre judecătoriile din jurisdicția diferitor curți de apel, dintre o judecătorie și o curte de apel sau dintre două curți de apel se soluționează de către Curtea Supremă de Justiție.

(4) Conflictul de competență se soluționează fără citarea participanților la proces, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs.”

9. Art. 10 alin.(1) al Codului administrativ stipulează că:

„(1) Actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.”

10. Art.11 alin.(1) lit. a) și b) din Codul administrativ statuează că:

„(1) Actele administrative individuale pot fi:

a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat;

b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.”

11. Art. 12 din Codul administrativ prevede că:

„ Un act administrativ normativ este actul juridic subordonat legii adoptat, aprobat sau emis de o autoritate publică în baza prevederilor constituționale sau legale, care nu se supune controlului constituționalității și stabilește reguli de aplicare obligatorii pentru un număr nedeterminat de situații identice”.

12. Art. 191 alin. (1) și (2) din Codul administrativ statuează că:

„(1) Cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(2) și (3), judecătoriiile soluționează în fond toate acțiunile în contencios administrativ.

(2) Curțile de apel soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva actelor administrative normative, care nu se supun controlului de constituționalitate.”

13. Art.2 al Legii cu privire la actele normative nr. 100 din 22 decembrie 2017, enunță că:

„următoarele noțiuni principale semnifică: *act normativ* – act juridic adoptat, aprobat sau emis de o autoritate publică, care are caracter public, obligatoriu, general și impersonal și care stabilește, modifică ori abrogă norme juridice care reglementează nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice și care sînt aplicabile unui număr nedeterminat de situații identice.”

14. Art.4 al Legii cu privire la actele normative nr. 100 din 22 decembrie 2017, stipulează că:

„Actul normativ are caracter public, obligatoriu, general și impersonal. Prevederile actului normativ sînt executorii, opozabile tuturor subiecților de drept și, în caz de necesitate, sînt impuse prin forța de constrîngere a statului. Actul normativ are caracter public, obligatoriu, general și impersonal. Prevederile actului normativ sînt executorii, opozabile tuturor subiecților de drept și, în caz de necesitate, sînt impuse prin forța de constrîngere a statului.”

15. Art. 197 din Codul administrativ, stipulează că:

„Nimeni nu poate fi lipsit de dreptul judecării procesului de către instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, cu excepțiile expres stabilite de lege.”

16. Art.206. (1) lit.e) din Codul administrativ, reglementează că:

„(1) O acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ).”

17. Art. 224 alin. (1) lit.b) și e) din Cod administrativ, prevede că:

„b) în baza unei acțiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă și obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenției reclamantului de emitere a actului este întemeiată;

e) în baza unei acțiuni de control normativ, anulează în tot sau în parte actul administrativ normativ, dacă acesta este ilegal, sau constată nulitatea acestuia, dacă acesta este nul;”

MOTIVAREA INSTANȚEI

18. La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă faptul că prin acțiunea formulată ÎI „Constructorul-Onceanu” solicită obligarea Consiliului or. Ialoveni să aprobe modificările în Planul Urbanistic general din regulamentul de urbanism al or. Ialoveni, în ce privește terenul din proprietatea privată cu nr. cadastral XX.XX.254 amplasat în or. Ialoveni, str. XXXX nr.X, cu suprafața de 0,36 ha, prin care să se modifice specificul Zonei P-1 (subzona centrală, teritoriu cu obiective de utilitate publică) în E-1 (subzona unității economice, întreprinderi industriale și agricole).

16. Subsecvent, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că prezenta acțiune este una în obligare a emite un act administrativ, care urmează a fi examinată în corespundere cu prevederile art. 224 alin. (1) lit.b) din Codul administrativ. Or, în baza unei acțiuni în obligare, instanța anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă și obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenției reclamantului de emiterie a actului este întemeiată;

17. Generalizând cele menționate supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că prezenta acțiune nu este una în control normativ, ci una în obligare de a emite un act administrativ. Or, la caz nu se contestă un act administrativ normativ a cărui legalitate ar urma a fi verificată, reclamantul solicitând instanței obligarea autorității publice de a emite un act administrativ, fapt ce excede competenței Curții de Apel Chișinău atribuite prin prevederile art. 191 alin. (2) din Codul administrativ.

18. În atare circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că, competența procesuală și materială de a examina cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Individuală „Constructorul Onceanu” împotriva Consiliul orașenesc Ialoveni, terți Alexandru Moraru, Adrian Zvizdenco, Societatea cu Răspundere Limitată „Mi Place Wine”, Primăria Ialoveni cu privire la anularea actului administrativ defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil și compensarea cheltuielilor de judecată, aparține Judecătoria Hîncești, unde inițial s-a adresat reclamantul.

19. Or, căile procedurale asigură persoanelor interesate accesul la o instanță de judecată, căreia prin lege i s-a stabilit competența de a hotărî, iar pentru ca dreptul de acces la o instanță să fie respectat, trebuie ca instanța în fața căreia este adusă cauza să se bucure de jurisdicție deplină, adică instanța trebuie să fie competentă să analizeze atât aspectele de fapt, cât și pe cele de drept ale cauzei. Acest mod de reglementare al dreptului de acces la justiție este în concordanță cu principiile Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, potrivit cărora exercitarea dreptului de acces la justiție presupune tocmai asigurarea accesului oricărei persoane la un tribunal instituit de lege, adică garantarea unei proceduri judiciare în fața căreia să se poată realiza, efectiv, acest drept.

20. În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, prin prisma standardelor Curții Europene a Drepturilor Omului, notează că nerespectarea de către o instanță a dispozițiilor de drept intern implică în principiu o încălcare a art. 6 § 1 din Convenție (cauza DMD Group, A.S. vs Slovacia, 05 octombrie 2010, §61).

21. În același timp, articolul 6 § 1 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale garantează ca prim aspect al procesului echitabil înfăptuirea justiției de către „un tribunal investit de

lege”, adică în primul rând având competență clar stabilită de legea națională. De aceea, normele de competență jurisdicțională sunt de strictă interpretare, iar orice interpretare extensivă sau restrictivă trebuie calificată ca abuz de drept.

22. Din considerentul că un prim aspect al procesului echitabil este înfăptuirea justiției de către „un tribunal investit de lege”, adică în primul rând având competență clar stabilită de legea națională și ținând cont de faptul că conform art. 197 din Codul administrativ, nimeni nu poate fi lipsit de dreptul judecării procesului de către instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție va soluționa conflictul negativ de competență, prin constatarea competenței la examinarea și soluționarea cauzei sus-nominalizate a Judecătoriei Hîncești, care este specializată în examinarea cauzelor în contencios administrativ.

23. În conformitate cu art. 191 alin. (1), art.193, art.200 alin. (3) și art.230 din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Constată competența Judecătoriei Hîncești la examinarea cauzei de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Individuală „Constructorul Onceanu” împotriva Consiliul orășenesc Ialoveni, terți Alexandru Moraru, Adrian Zvizdenco, Societatea cu Răspundere Limitată „Mi Piace Wine”, Primăria Ialoveni cu privire la anularea actului administrativ defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil și compensarea cheltuielilor de judecată.

Remite cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Individuală „Constructorul Onceanu” împotriva Consiliul orășenesc Ialoveni, terți Alexandru Moraru, Adrian Zvizdenco, Societatea cu Răspundere Limitată „Mi Piace Wine”, Primăria Ialoveni cu privire la anularea actului administrativ defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil și compensarea cheltuielilor de judecată, se remite spre examinare la Judecătoriei Hîncești.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc